

آزمون ۱۵ از ۶

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دوازدهم - مرحله سوم
(۱۳۹۹/۰۹/۰۷)**

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۴ درست است.
«خود» همان ترگ و کلاه خود است اما «افسر» یعنی دیهیم و تاج پادشاهی و هم معنا نیستند. «بارگی» اسب است (باره: ۱- اسب ۲- حصار و دژ، دیوار قلعه). «عناد» هم معنای دشمنی است نه «عنان» (لگام و افسار). «زهر» متضاد «تریاق» است. «محب» به معنی دلداده و عاشق است نه دلدار و معشوق. «فرض» به معنی لازم و واجب است نه ظن و گمان.
۲. گزینه ۴ درست است.
در این بیت همّت به معنای دعای خیر و تأیید معنوی پیر و مرشد در حق مرید و سالک است.
۳. گزینه ۳ درست است.
ممال هر واژه، هم معنای آن است: قتیل ≠ قتال // زمان ≠ زمین // میل ≠ مال
۴. گزینه ۳ درست است.
۱- فضایل مستور (پنهان) ۲- حصول أغراض (اهداف) ۳- متابعت
۵. گزینه ۲ درست است.
چه برد ز آب دریا و ز بحر، مشک سقا
خط
۶. گزینه ۱ درست است.
در این بیت برخلاف سه بیت دیگر، طنز دیده نمی‌شود و کلام جدی است.
۷. گزینه ۳ درست است.
گزینه ۱: دامن خضرها کن که [به عنوان] دلیل تو بس است پشت یایی که به این عالم باطل زده‌ای.
پایه وابسته‌ساز پیرو وابسته‌ساز پیرو
گزینه ۲: به داد حق قناعت کن که اگر به خاکستر پهلو نهی با اکسیر خرسندی سنجاب می‌گردد. (= ... که با اکسیر
پایه وابسته‌ساز و وابسته‌ساز پیرو
خرسندی [خاکستر] سنجاب می‌گردد اگر به خاکستر پهلو نهی)
گزینه ۳: صائب، سالکان از پیران خویش نمی‌یابند آن چه را [که] از بازیچه طفلانه می‌یابیم ما
پایه وابسته‌ساز پیرو
گزینه ۴: چه نیکورو و بدعهدی که شهری غمت خوردند و غم کسی را نخوردی
پایه وابسته‌ساز پیرو پیرو هم‌پایه
۸. گزینه ۲ درست است.
در سه گزینه دیگر «و» در معنی «اما» یا «درحالی‌که» آمده است و تقابل مفهومی جملات دو سوی خود را می‌رساند.
۹. گزینه ۴ درست است.
گزینه ۱: به هر وسیله‌ای که شده (امکان دارد) این مین‌ها را... کار بگذارید.
متمم فعل غیراسنادی
«هر وسیله‌ای» متمم فعل «بگذارید» است. «شده‌است» فعل ناگذر است که نهادش حذف گشته‌است.
گزینه ۲: «روبه‌روی دشمن» از نظر معنایی معادل و بدل «دشت» نیست، بنابراین قید است نه بدل اسم قبل از خود.
گزینه ۳: هیچ جمله مرکبی در این عبارت وجود ندارد.
گزینه ۴: معطل نکنید = [شما] [این کار را] معطل نکنید (نگردانید): جمله چهار جزیی با مفعول و مسند است که نهاد و مفعول آن حذف شده است.

۱۰. گزینه ۱ درست است.

با توجه به معنا تشخیص می‌دهیم که «جهان» نهاد جمله است: جهان اگر بحر شود
نهاد مسند

۱۱. گزینه ۲ درست است.

پس از جاه تحکم بردن سخت است.
قید متمم قید نهاد مسند

خو کرد، به ناز بردن جور مردم سخت است.
قید نهاد مضاف‌الیه مسند

(تحکم بردن را نیز می‌توان به «بردن تحکم» تبدیل کرده، تحکم را مضاف‌الیه دانست.)

۱۲. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۲: هر چند دیدنت بهترین خوشی‌هاست ...
وابسته‌ساز نهاد مسند

گزینه ۳: اگرچه سنگ مزار گران جان و ناخوش است...
وابسته‌ساز نهاد مسند

گزینه ۴: دل نخل میوه‌دار از سنگ سبک می‌گردد...
نهاد متمم مسند

۱۳. گزینه ۲ درست است.

در اینجا «کوه بیستون» استعاره از رستم است و خون رفتن از بدن رستم یا سست و لرزان شدن پیکر او بر اثر خون‌ریزی، امری طبیعی و واقعی است نه اغراق.

گزینه ۱: در سهمناک بودن جنگ اغراق شده است تا حدی که خورشید از آن رنگ باخته و هراسان شده.

گزینه ۳: در بلندی دیوارهای دژ اغراق شده‌است تا حدی که عقاب هم توان پریدن تا آن بلندا را ندارد.

گزینه ۴: در میزان خون ریخته‌شده بر زمین و تعداد کشتگان اغراق شده‌است.

۱۴. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: «طعم آزادی» حس آمیزی است. «شیرین» ایهام تناسب دارد.

گزینه ۲: «کوه» به «سرهنگ» مانند شده‌است. «تیغ» و «کمر» ایهام تناسب دارند زیرا در معنی «ستیغ» (قله) و «دامنه» آمده‌اند، اما معنای «شمشیر» و «کمر بند» هم به مناسبت واژه «سرهنگ» از این دو واژه در ذهن تداعی می‌شود.

گزینه ۳: هیچ مصراع مصداق و مثال دیگری نیست و اسلوب معادله برقرار نمی‌باشد.

گزینه ۴: آزادی به میوه مانند شده‌است. «به» ایهام تناسب دارد (میوه به نیز در ذهن تداعی می‌شود).

۱۵. گزینه ۴ درست است.

بیت «آ» حسن تعلیل ندارد. «یک کوچه تا جایی راه بودن» کنایه از نزدیک بودن است.

در بیت «ب» حسن تعلیل نداریم اما «تنگنای نی» به «شاهراه» مانند شده و این متناقض‌نما است.

بیت «پ» به داستان منصور حلاج تلمیح دارد اما اسلوب معادله ندارد.

در بیت «ت»، «تنگ» به معنی «بار و محموله» است اما به واسطه حضور «دهان» معنی دیگر آن (باریک و کوچک) نیز به ذهن خطور می‌نماید اما قابل جاگذاری نیست؛ بنابراین ایهام تناسب پذیرفته است نه ایهام.

۱۶. گزینه ۳ درست است.

درست خواندن و مرتب کردن ابیات بسیار اهمیت دارد.

خال تو در حرص از مور کم ندارد [زیرا] از اندوختن دانه دل سیر نمی‌گردد.

تلمیح، حسن تعلیل و اسلوب معادله در بیت وجود ندارد. «دانه دل» تشبیه است. نسبت دادن حرص و دانه‌اندوزی به خال یار، استعاره نوع دو (مکنیه) است.

۱۷. گزینه ۲ درست است.
معنای گزینه ۱: هر چه از روی نیکی در حق ما کردی به خاطر خطا و عیبناکی ما، سلب نکن.
معنای گزینه ۲: خدایا اعمال ما را در حساب ما نیاور.
معنای گزینه ۳: به خاطر خطاهایی که کردیم، لطف‌هایی را که سزاوارش نبودیم از ما دریغ مکن.
معنای گزینه ۴: خدایا لطف‌های خود را از آفت خطاهای ما دور نگه دار (نگذار خطاهای ما باعث شود که از لطف تو محروم شویم).
با توجه به معانی بالا، گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ نزدیکی بیشتری با جمله صورت سؤال دارند.
۱۸. گزینه ۴ درست است.
گزینه ۱: ناپایداری ظلم و ستم.
گزینه ۲: تحمل سختی‌های عاشقانه لازمه رسیدن به حریم معشوق است.
گزینه ۳: عشق حاصل محبت است.
۱۹. گزینه ۱ درست است.
در بیت نخست این گزینه، شاعر همدم و هم‌صحبتی ندارد که برایش از جانِ دردمندش بگوید اما در بیت دوم این گزینه، شاعر با همه در حال گفتگو است.
۲۰. گزینه ۳ درست است.
در هر دو بیت، این مضمون مشترک است که دل مانند گنجینه‌ای است برای اسرار الهی.
۲۱. گزینه ۲ درست است.
این محبت نتیجه دانش است: دانش و معرفت زمینه‌ساز محبت است. در متن صورت سؤال هم معرفت بستر و زمینه محبت معرفی شده است.
۲۲. گزینه ۲ درست است.
«فقط عاشق، رازدار عاشق است و سخن او را می‌فهمد» مفهوم مشترک بیت‌های دیگر است.
۲۳. گزینه ۲ درست است.
«خوردن» در هر دو بیت به معنی آسیب‌دیدن و ضربه‌خوردن است.
۲۴. گزینه ۳ درست است.
در این جا نیز، معشوق به عاشق عشق می‌ورزد.
۲۵. گزینه ۴ درست است.
گزینه ۱: بر توان بدنی و اعتبار اجتماعی رستم تأکید شده است: قهرمانی
گزینه ۲: توجه به خواب و درست پنداشتن آن نوعی فرهنگ و باور است: ملی
گزینه ۳: اشاره به باورها و اعتقادات دینی: ملی
گزینه ۴: در هراسناک بودن افراسیاب اغراق شده است اما خرق عادت رخ نداده است.

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۴ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «فراموش کردید» گزینه ۲: «حال آن که» گزینه ۳: «در حالی که» - «فراموش کردید» نادرست هستند.
۲۷. گزینه ۲ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «ایرانی» - «می‌پردازد» گزینه ۳: «جهان» - «می‌پردازد» گزینه ۴: «ایرانی» - «جهان» نادرست هستند.

۲۸. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «نیروی» - «استقبال کردند» - «بودند» گزینه ۳: «پذیرفتند» - «بودند» گزینه ۴: «نیروی» - «شدند» نادرست هستند.

۲۹. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ذم‌های حیوانات» - «حرکت داده می‌شود» گزینه ۲: «دور شدن» - «پخش می‌شود» گزینه ۴: «روی آب اثری نمی‌گذارد» نادرست هستند.

۳۰. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «کالاهایش» گزینه ۳: «خریدار هفته گذشته» گزینه ۴: «فروشنده‌اش» نادرست هستند.

۳۱. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ «تاریخی است» - «در کشور» گزینه ۳: «تاریخ» - «افتخار کرد» گزینه ۴: «تاریخی است» - «افتخار کرد» نادرست هستند.

۳۲. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «یادی» - «قبل از غذا» گزینه ۲: «قبل از غذا» - «درد» - «ندارد» گزینه ۳ «نامی» - «اسمش» - «درد» نادرست هستند.

۳۳. گزینه ۴ درست است.

مثال‌هایی (ص: مثال‌ها)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

می‌نشیند (ص: می‌نشاند)

۳۵. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «تَعَوَّضُ» . «تَحَرَّكَ» گزینه ۳: «رَأْسُهُ» . «الْجَهَةُ» گزینه ۴: «نَقَصَهُ» . «تَحَرَّكَ» . «الْجَهَةُ» نادرست هستند.

ترجمه درک مطلب:

همانا اسلام معتقد است که بدن علیرغم دوگانگی ذاتی‌اش با روح، با آن انسجامی همیشگی دارد. و این موضوع از نظر علمی ثابت شده‌است که حالت‌های احساسی می‌توانند بر جسم تأثیر بگذارند و فیزیولوژی زیستی آن را تغییر دهند. به‌طوری که با هر محرک عاطفی، مغز دستوراتی برای ترشح هورمون‌های خاصی صادر می‌کند که منجر به کنش و واکنش‌هایی در خون و سلول‌ها می‌شوند. پس می‌بینیم افراد مشوّش و نگران، بیش از دیگران در معرض بیماری‌های جسمی مانند قند، فشار خون و ضعف سیستم ایمنی قرار دارند. درحالی که افراد دارای اراده‌ی قوی و دانش و بینش، می‌توانند از طریق حالت‌های عاطفی برخاسته از دیدگاهشان نسبت به مسائل و زندگی، بر کارکردهای جسمی بدنشان مسلط شوند. و علم ثابت کرده است که سلول‌های ایمنی بدن نسبت به دریافت‌های احساسی، هوشمندی و آگاهی دارند. بنابراین، تمامی یافته‌های علمی سخن امیرالمؤمنین (ع) را درباره‌ی شناخت انسان از خودش تأیید می‌کند آنگاه که می‌فرماید: دواى تو در توست ولى نمى‌بینی و بیماری تو از خودت است اما درنمی‌یابی.

۳۶. گزینه ۱ درست است.

خطا را مشخص کنید :

(۱) افراد افسرده و نگران، همیشه بیمار می‌شوند.

- ۲) مسلط شدن بر سلامت جسم، با اراده و آگاهی برگرفته از افکار، امکان دارد.
۳) تحقیقات علمی نظریه‌ی اسلام پیرامون همبستگی جسم و روح را ثابت کرده است.
۴) محرک‌های محیطی به وسیله‌ی حواس پنجگانه باعث ترشح هورمون‌ها از مغز می‌شوند.

۳۷. گزینه ۲ درست است.

گزینه‌ی درست را مشخص کنید: حالت‌های احساسی مثبت از ... برگرفته می‌شوند.

- ۱) سلول‌های ایمنی بدن
۲) دیدگاه انسان درباره‌ی هدف در زندگی
۳) نگرانی و سوء ظن نسبت به هر چیزی
۴) فیزیولوژی بدن و کارکرد اعضای آن

۳۸. گزینه ۴ درست است.

کدام گزینه درباره‌ی متن، غلط است:

- ۱) سلول‌های ایمنی بدن وظیفه‌ی ایمنی بدن را بر عهده دارند.
۲) هنگامی که فشارهای روحی بر انسان افزایش یابد، سلامتی عمومی بدنش کاهش می‌یابد.
۳) همبستگی جسم و روح دلیلی بر اهمیت توجه به حالت‌های درونی انسان است.
۴) بیگانه بودن جسم با روح، بر سلامت انسان تأثیر می‌گذارد.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

عبارت غیرمناسب با مفهوم متن را مشخص کنید:

- ۱) شعر
۲) ای کسی که از میل درونت بیماری ساختی / در حالی که دارو نیز در همان جام بود
۳) شعر
۴) رضایتمندی و قناعت علت خوشبختی و سلامتی است.

۴۰. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «للمخاطب» گزینه ۳: «مصدره تَغَيَّرُ» گزینه ۴: «فعل ماضٍ» . «لِلغائب» نادرست هستند.

۴۱. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لازم» گزینه ۲: «مبني» گزینه ۴: «له حرفان زائدان» - «مبني» نادرست هستند.

۴۲. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «إدراکه: مؤنث» گزینه ۳: «مبني» گزینه ۴: «مضاف» نادرست هستند.

۴۳. گزینه ۲ درست است.

المشهورَة (ص: المشهورَة) . مُسَقَّفَة (ص: مُسَقَّفَة)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

کودک: شخصی که در بیستمین سال از عمرش باشد و جمعش «الصَّبِيان» است. (توضیح درباره کودک نادرست می‌باشد).

۴۵. گزینه ۴ درست است.

برای بیان ساعت از اعداد ترتیبی مؤنث استفاده می‌شود جز «الساعة الواحدة» ولی برای بیان دقیقه از اعداد اصلی استفاده می‌شود.

۴۶. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «یُمكن» در گزینه ۲: «بدأ» در گزینه ۴: «أحبُّ» فعل هستند.

۴۷. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ها» حرف نفی است و هیچ نقشی ندارد. گزینه ۲ و گزینه ۳: «ما» خبر است.

۴۸. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «وجهان» گزینه ۳: «هاتان التلمیذتان» گزینه ۴: «حاضرین» نادرست هستند.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

نافیة (ص: نافیة للجنس)

۵۰. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «غدة» مبتدای مؤخر و موصوف است. گزینه ۳: «عالمٌ» مبتدا و موصوف است. گزینه ۴: «مزرعة» مبتدا و موصوف است.

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۱۰۰ و ۱۰۹ دهم - طبق فرمایش امام علی (ع) ثمره «من حاسب نفسه وقف علی عیوبه» می‌باشد (کسی که محاسبه نفس کند بر عیوبش آگاه می‌شود) و توکل به خدا بدین معناست که نتیجه و محصول کار را به خداوند سپردن.

۵۲. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۵۷ سال دوازدهم - برخورداری از رهنمودها با توجه به آیه «قد جاء کم بصائر من ربکم» می‌باشد و آیه شریفه‌ای که نشان‌دهنده اختیار انسان می‌باشد «انا هدینده السبیل ...» است.

۵۳. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۵۶ سال دوازدهم - پذیرش عواقب عمل که موضوع مسئولیت‌پذیری است با بیت «هیچ عاقل مر کلوخی را زند...» مطابقت دارد.

۵۴. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۵۹ سال دوازدهم - برخی که می‌پندارند قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است، تصور می‌کنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی بر حادثه‌ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می‌زند.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۱۲۱ دهم و صفحه ۳۵ سال دوازدهم - کسی که عاشق روشنایی است از تاریکی می‌گریزد و آن کس که به دوستی با خدا افتخار می‌کند، با هر چه ضد خداست مقابله می‌نماید، با آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و اولیاء...» ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید» مطابقت دارند.

۵۶. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۴۶ سال دوازدهم - این بیت با عبارت خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم، مطابقت دارد.

۵۷. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۴۳ سال دوازدهم - خداوند با انسان عهد بسته است که فقط او را بپرستیم و علت اینکه باید از بندگی شیطان دوری

کنیم، این است که او دشمن آشکار است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۳۶ سال دوازدهم - برخی از انسان‌ها امروزه خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده جهان می‌پندارند بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن یعنی خداوند، نتیجه افکار اینان باعث تخریب محیط‌زیست و آلوده شدن طبیعت و... می‌شود.

۵۹. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۳۵ سال دوازدهم - هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد.

۶۰. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۳۲ سال دوازدهم - براساس حکمت بودن حوادث عالم موضوع توحید عملی بعد فردی است و دوری از تفرقه و تضاد و کسب وحدت از نتایج توحید عملی بعد اجتماعی است.

۶۱. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۱۱ و ۱۱۰ دهم - توکل کمک‌کننده و امیددهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است و آیه ﴿وَإِذْ أَرَادْنَا بِرَحْمَةٍ هَلْ مِنْ مَمْسَكَاتِ رَحْمَةٍ﴾ اگر خداوند رحمتی برای من خواهد آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند، حاکی از آن می‌باشد.

۶۲. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۱۱ و ۱۰۹ سال دهم - پیامبر گرامی اسلام (ص) متوکلان غیر فعال را سربار دیگران معرفی می‌نماید و نتیجه توکل همان دستیابی به اعتماد و اطمینان به خداوند است.

۶۳. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۱۱ و ۱۰۸ دهم - توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت باشد در راستای راهیابی به نیازها و خواسته‌هایش از ابزار بهره می‌جوید و بی‌نیازی انسان از غیر خدا در عبارت ﴿إِلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ﴾ (آیا خدا برای بنده‌اش کافی نیست) مشهود است.

۶۴. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۳۳ و ۳۲ سال دوازدهم - توحید، روح و محور زندگی دینی با آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ﴾ مطابقت دارد و عبارت شرک محور و روح زندگی ضد دینی با آیه ﴿رَأَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ﴾ (شرک عملی) مطابقت دارد.

۶۵. گزینه ۲ درست است.

سال دهم - صفحه ۱۱۷ - این بیت مولانا با حدیث امام علی (ع) که می‌فرماید «ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد» مطابقت دارد.

۶۶. گزینه ۳ درست است.

سال دهم - صفحه ۱۱۶ - امام سجاد می‌فرماید «بارالها خوب می‌دانم هر کس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد غیر تو را اختیار نکند و آن کس که با تو انس گیرد لحظه‌ای از تو روی‌گردان نشود».

۶۷. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۰۲ سال دهم - حضرت علی (ع) به عنوان یک اسوه کامل از مسلمانان می‌خواهند تا با پرهیزکاری و کوشش در راه خدا و عفت و درستکاری او را یاری کنند.

۶۸. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۹۹ و ۹۸ دهم - باقی‌ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد از موارد مراقبت است و کسی که با خدای خود پیمان می‌بندد که آنچه خداوند برای رسیدن به این هدف در دین مشخص کرده است یعنی واجبات الهی را انجام دهد خداوند را خشنود می‌سازد.

۶۹. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۹۸ - دهم - کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشنند، خداوند در قیامت با آنها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آنها را از گناه پاک نمی‌سازد.

۷۰. گزینه ۲ درست است.
صفحه ۱۳ سال دوازدهم - چون خداوند و هو اللطیفُ خبیر هست پس چشم‌ها او را در نمی‌یابند و اوست که دیدگان را در می‌یابد.
۷۱. گزینه ۱ درست است.
صفحه ۱۲ سال دوازدهم - دین اسلام ما را به تفکر دربارهٔ صفات الهی تشویق کرده‌است چرا که شناخت صفات و اسماء الهی تا حدودی امکان‌پذیر است.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
صفحه ۱۰ سال دوازدهم - عرض نیاز موجودات با زبان حال به پیشگاه الهی و اینکه خداوند هم دائماً به آنها هستی می‌بخشد از آیهٔ شریفهٔ ﴿یسأله من فی السماوات و الارض کل یوم هو فی شأن﴾ قابل دریافت است.
۷۳. گزینه ۱ درست است.
صفحه ۲۰ و ۱۹ سال دوازدهم - آیهٔ شریفهٔ ﴿ولا یشرک فی حکمه احدا﴾ مؤید علت توحید در ربوبیت ﴿قل اغیر الله ابغی رباً...﴾ است و آیهٔ شریفهٔ ﴿ولله ما فی السماوات و ما فی الارض﴾ (توحید در مالکیت) علت توحید در ولایت است ﴿ما لهم من دونه من ولی﴾ می‌باشد.
۷۴. گزینه ۴ درست است.
صفحه ۲۶ سال دوازدهم - امام رضا (ع) می‌فرمایند کسی که از مخلوقات تشکر نکند از خداوند نیز تشکر نمی‌کند یعنی همه اثرگذاری مخلوقات وابسته به اثرگذاری خداست و این موضوع با توضیح گزینه ۴ هم مفهوم است.
۷۵. گزینه ۱ درست است.
صفحه ۲۶ - سال دوازدهم - عده‌ای هستند که با ایمان و عمل صالح و پیمودن صراط مستقیم مراحل کمال را می‌پیمایند و به قرب الهی می‌رسند پادشاهی‌هایی دریافت می‌کنند که کرامات و عنایات به مخلوقات جلوه کوچکی از آن است.

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.
از بیت «چشم بگشا که جلوهٔ دلدار / به تجلی است از در و دیوار» این مفهوم بدست می‌آید که سراسر آفرینش اثر و صنع خداوندی است.
۵۲. گزینه ۳ درست است.
صفات سلبيه در خداوند وجود ندارد و خداوند از آن منزّه و بری است.
۵۳. گزینه ۲ درست است.
هر پدیده‌ای در عین این که خبر از پدیدآورندهٔ خویش می‌دهد «در حد خود» خصوصیات او را می‌نمایاند.
۵۴. گزینه ۴ درست است.
«هر صفت و خصوصیتی» که از نقص و نیستی سرچشمه می‌گیرد پس نمی‌توان به خدا نسبت داد.
۵۵. گزینه ۲ درست است.
راه‌های خداشناسی، موجب تقویت «خودداری از انحراف در خداپرستی» می‌شود.
۵۶. گزینه ۲ درست است.
نظام‌مندی جهان هستی، خبر از «دانش بی‌انتهای خداوند» می‌دهد.
۵۷. گزینه ۱ درست است.
در بیت «تو حکیمی، تو عظیمی، تو کریمی، تو رحیمی / تو نمایندهٔ فضلی، تو سزاوار ثنایی» شش صفت ثبوتی به کار رفته است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.
وقتی خود را به درستی نشناخته باشیم، نمی‌دانیم چه چیزی برای ما «مفید» و چه چیزی «زیان‌آور» است.
۵۹. گزینه ۳ درست است.
امیال غریزی و مادی همراه با «گرایش‌های الهی و معنوی» در انسان وجود دارد.
۶۰. گزینه ۱ درست است.
هر جوان و نوجوانی «با پاکی قلب» سعادت دنیا و آخرت را به دست می‌آورد.
۶۱. گزینه ۴ درست است.
الف) گرایش به زیبایی از عوامل و تمایلات «فطری و الهی» است.
ب) میل به استراحت از عوامل و تمایلات «مادی» انسان است.
۶۲. گزینه ۴ درست است.
ادیان آسمانی و الهی، ارضای میل جنسی را به «درون خانواده» محدود می‌نماید.
۶۳. گزینه ۱ درست است.
نظام‌های استعماری، تلاش می‌کنند تا انسان را از «فطرت اصیل خود» دور نمایند تا به اهداف، استعماری و غارت‌گری خود برسند.
۶۴. گزینه ۳ درست است.
از بیت «ما ز دریاییم و دریا می‌رویم / ما ز بالاییم و بالا می‌رویم»، اتصال به عالم الهی و فلسفه حیات استنباط می‌گردد.
۶۵. گزینه ۲ درست است.
برای اینکه انسان از جبرهای اجتماعی و اقتصادی رهایی یابد، نیازمند «آگاهی و معرفت» است.
۶۶. گزینه ۳ درست است.
تأکیدی که دین بر مسئله تعلیم و تربیت، مبتنی بر ایمان دارد، نشان‌دهنده این است که «انسان در صورت برخورداری از تربیت صحیح می‌تواند به آزادی واقعی برسد».
۶۷. گزینه ۴ درست است.
بزرگ‌ترین پایگاه، برای مبارزه با خودخواهی‌های موجود در وجود انسان «خالص گرداندن عمل برای خداوند» است.
۶۸. گزینه ۴ درست است.
انسان‌ها، با انتخاب «بر پایه آگاهی» می‌توانند در ساختن سرنوشت خویش مؤثر باشند.
۶۹. گزینه ۳ درست است.
انسان‌ها در توجه به خداوند به موهبت «دل‌های پاک» دست می‌یابند و سرمایه‌ای که موحدین برای زندگی جاویدان از آن بهره می‌گیرند «یاد خدا» است.
۷۰. گزینه ۲ درست است.
رسیدن به خداوند در نتیجه «پرستش و عبادت» بدست می‌آید.
۷۱. گزینه ۱ درست است.
انسان با کمک گرفتن از «موهبت اختیار» می‌تواند به ساختن شخصیت خود بپردازد.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
انسان با «انتخاب و گزینش» می‌تواند جهت زندگی خود را تعیین و سرنوشت خود را بسازد.
۷۳. گزینه ۱ درست است.
اگر گرایش‌های حاکم در وجود انسان برخلاف جهت نتایج و لوازم گرایش‌ها باشد، نفس آدمی «حاضر به تسلیم در برابر آن نمی‌شود».
۷۴. گزینه ۴ درست است.
عالی‌ترین جلوه‌های ملکوتی، زندگی بشر در طول تاریخ «ایمان مذهبی» بوده است.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

ایمان آن حالت «تسلیم» و «باور قلبی» است که شوق به سوی «عمل» را در انسان پدید می‌آورد و او را به سوی «عمل» برمی‌انگیزاند.

انگلیسی

۷۶. گزینه ۱ درست است.

نقش he برای فعل see مفعولی است، پس نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه‌های ۲ و ۳). از سوی دیگر، ساختار I don't think جمله را منفی می‌کند، پس tag در انتهای جمله باید مثبت باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴). در ضمن، جمله بعد از since نباید برای ساخت tag ملاک قرار بگیرد (رد گزینه ۲ و ۳).

۷۷. گزینه ۴ درست است.

فاعل اصلی جمله one of the robbers (یکی از دزدان) هست که مسلماً مفرد است، پس فعل باید با فاعل مفرد مطابقت داشته باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳). با توجه به ساختار (گذشته استمراری while گذشته ساده)، در جای خالی دوم باید به دنبال زمان گذشته استمراری داشته باشیم. دقت کنید که اگر فاعل دو جمله یکسان باشند، می‌توان فاعل را به همراه was/were حذف کرد و بلافاصله بعد از while از فعل ing دار استفاده کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

One of the robbers was caught while he was enjoying ...

One of the robbers was caught while enjoying ...

در ضمن، برای انتقال مفهوم «خوشگذرانی کردن» می‌توان بعد از enjoy از ضمیر انعکاسی استفاده کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

۷۸. گزینه ۲ درست است.

در این جمله، نقش I برای فعل allow (اجازه دادن) مفعولی است، پس نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۳). از سوی دیگر، با توجه به مفهوم کلی جمله، کلمه ربط مناسب برای ترکیب ۲ جمله SO به معنای «بنابراین» می‌باشد (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

۷۹. گزینه ۱ درست است.

فعل believe (اعتقاد داشتن) یک فعل state محسوب می‌شود و نمی‌تواند ing بگیرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴). با توجه به مفهوم تضاد میان ۲ جمله، باید از حرف ربط but به معنای «اما» استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

۸۰. گزینه ۴ درست است.

ما دیشب یک جشن تولد داشتیم و وقتی آنها کیک را آوردند همگی زیر آواز زدیم.
(۱) کاهش دادن (۲) تقویت کردن (۳) اختصاص دادن، وقف کردن (۴) ترکیدن
به اصطلاح burst into song به معنای «زیر آواز زدن» دقت کنید.

۸۱. گزینه ۱ درست است.

نویسنده گفت که او هنگام نوشتن آخرین کتابش بیشتر الهام خود را از خاطرات بچگی‌اش گرفته بود.

(۱) الهام (۲) ترجمه
(۳) اختراع (۴) قدردانی، درک و فهم

۸۲. گزینه ۲ درست است.

من فکر می‌کنم که مشاهده عکس‌العمل بچه‌های کوچولو نسبت به تغییرات جالب خواهد بود.

(۱) تأسیس کردن، بنا نهادن (۲) مشاهده کردن
(۳) قرائت کردن، از بر خواندن (۴) به حساب آوردن

۸۳. گزینه ۴ درست است.

خوانندگان مجله گفتند که آنها داستان‌های بیشتری در مورد افراد معمولی [می‌خواهند]، و داستان‌های کمتری درباره افراد ثروتمند و معروف می‌خواهند.

(۱) ویژه، خاص (۲) برجسته، متمایز (۳) مسئول (۴) معمولی، عادی

۸۴. گزینه ۱ درست است.
تمام دکترها بر این باورند که ورزش سبکی که صبح زود انجام می‌شود می‌تواند در وضعیت سلامت ما تفاوت زیادی ایجاد کند.
(۱) وضعیت، حالت (۲) هویت (۳) عملکرد (۴) فرآیند، روند
۸۵. گزینه ۲ درست است.
دانش‌آموز جوان از نظر اخلاقی احساس وظیفه کرد که به رانندهٔ مجروحی که تصادف شدیدی داشت کمک کند.
(۱) مرکب (۲) اخلاقی (۳) صلح‌آمیز (۴) بی‌شمار
۸۶. گزینه ۴ درست است.
معلم از نحوهٔ پرسش سؤال دانش‌آموز خیلی عصبانی شد اما صبر زیادی از خود نشان داد و توانست با آرامش پاسخ دهد.
(۱) به طور ناگهانی (۲) به طور بی‌قید و شرط (۳) به طور مکرر (۴) با آرامش، با خونسردی
۸۷. گزینه ۳ درست است.
نتایج آزمایش پیش‌بینی آنها در مورد عوامل مؤثر در گسترش سرطان را تأیید کرد.
(۱) روایت کردن (۲) ابراز کردن (۳) تأیید کردن (۴) بیرون کشیدن، استخراج کردن
۸۸. گزینه ۳ درست است.
(۱) فشار (۲) نسل، تولید (۳) وظیفه (۴) کمیت، مقدار
۸۹. گزینه ۲ درست است.
با توجه به مفهوم تضاد موجود بین ۲ جمله، باید از کلمهٔ ربط but به معنای «اما» استفاده کرد.
۹۰. گزینه ۱ درست است.
(۱) پیروی کردن (۲) بهبود دادن (۳) عفو کردن، بخشیدن (۴) نشان دادن
۹۱. گزینه ۳ درست است.
نقش countries برای فعل make فاعلی است، پس نیاز به ساختار معلوم داریم (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴).
۹۲. گزینه ۴ درست است.
جمله‌ای که با if شروع می‌شود، نمی‌تواند ملاک برای ساخت tag قرار بگیرد (رد گزینهٔ ۲). دقت کنید که اگر جملهٔ موجود در قسمت نتیجه (their population will decrease) را برای ساخت tag ملاک قرار دهیم، در tag نیاز به ضمیر it داریم چرا که their population مفرد است (رد گزینهٔ ۳). در ضمن چون این جمله مثبت است، tag باید منفی باشد (رد گزینهٔ ۱). پس ناچاریم ساختار it is clear را برای ساخت tag ملاک قرار دهیم که tag آن به صورت isn't it در می‌آید.
۹۳. گزینه ۳ درست است.
ایده اصلی متن چیست؟
رنگ‌هایی که در دنیا می‌بینیم طول موج‌هایی است که توسط اجسام منعکس می‌شوند.
۹۴. گزینه ۲ درست است.
هدف نویسنده از گفتن عبارت "That's where cones come in" اینست که -----
مخروط‌های [چشمی] و عملکرد آنها را معرفی کند
۹۵. گزینه ۲ درست است.
کدام‌یک از موارد زیر در مورد مخروط‌ها [ی چشمی] درست نیست؟
۲ درصد آنها به نور سبز و قرمز اصلاً پاسخ نمی‌دهند.
۹۶. گزینه ۱ درست است.
براساس متن یک موز زرد به نظر می‌رسد زیرا -----
مغز ما طول موج‌های منعکس شده از پوست موز را به رنگ زرد محسوب می‌کند

۹۷. گزینه ۴ درست است.

اطلاعات کافی در متن برای پاسخ دادن به کدامیک از سؤالات زیر وجود دارد؟
آیا بازی‌های ویدیویی کاملاً برای شما مضر هستند؟

۹۸. گزینه ۳ درست است.

براساس متن، کدامیک از موارد زیر درست است؟
ما معمولاً گمان می‌کنیم که افراد بزرگتر به بازی‌های ویدیویی اعتیاد پیدا نمی‌کنند.

۹۹. گزینه ۲ درست است.

کلمه "it" که زیر آن در پاراگراف ۳ خط کشیده شده است، به ----- اشاره دارد.
انجام بازی‌های ویدیویی

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

متن احتمالاً با بحث در مورد ----- ادامه خواهد یافت.
خطرات ناشی از بازی کردن زیاد بازی‌های ویدیویی

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۳، مجموع ضرایب دو طرف برابرند، پس $x = 1$ ریشه آن است.

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$x^2 + (3a - 1)x - 4a = 0 \Rightarrow \Delta = (3a - 1)^2 + 16a = 0 \Rightarrow$$

$$9a^2 - 6a + 1 + 16a = 0 \Rightarrow a = -1, -\frac{1}{9} \Rightarrow b = 3a - 1 = -4 \text{ یا } -\frac{4}{3} \Rightarrow x = -\frac{b}{2 \times 1}$$

$$\Rightarrow x = 2 \text{ یا } \frac{2}{3}$$

ریشه مضاعف $x = -\frac{b}{2a}$ است.

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

ریشه مضاعف معادله $(x - \alpha)(x - \beta) = k$ برابر $\frac{\alpha + \beta}{2}$ است.

$$\alpha = a, \beta = -2 - a \Rightarrow \frac{\alpha + \beta}{2} = -1 \Rightarrow (-1 - a)(1 + a) + a^2 = a - 3 \Rightarrow -3a + 2 = 0$$

$$\Rightarrow a = \frac{2}{3}$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

اگر α و β ریشه‌های معادله درجه ۲، $ax^2 + bx + c = 0$ باشد $\alpha + \beta = -\frac{b}{a}$ و $\alpha\beta = \frac{c}{a}$ است.

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} = -\frac{b}{c} = -3$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$\alpha = \beta + 3, \alpha + \beta = -\frac{b}{a} = 1 \Rightarrow 2\beta + 3 = 1 \Rightarrow \beta = -1 \Rightarrow 1 + 1 + a = 0 \Rightarrow a = -2$$

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

$$R = x \times P = 1/4x - 0/1x^2, \quad C = 2/4 + 0/4x \quad P = 1/4 - 0/1x$$

$$\Rightarrow \text{سود کارخانه} = P - C = -0/1x^2 + x - 2/4 = -0/1(x^2 - 10x + 24)$$

$$\text{سود} = 0 \Rightarrow x^2 - 10x + 24 = 0 \Rightarrow x = 4, 6$$

$x = 4$ قابل قبول است چون قبل از آن سود منفی و بعد از آن سود مثبت است.

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

چون داده‌ها نزدیک به هم است، خط فقر برابر نصف میانگین می‌باشد. داده‌های بین چارک اول و سوم را پیدا می‌کنیم.

$$89, 89, 90 \downarrow Q_1 \quad 90, 92, 102, 108, 108, 120, 132 \downarrow Q_3$$

$$\frac{90 + 92 + 102 + 108 + 120 + 132}{7} = 108 \rightarrow \frac{108}{2} = 54$$

مشخص است که با نصف میانه نیز برابر می‌باشد، پس خط فقر برابر ۵۴ است.

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

شاخص قیمتی برابر نسبت قیمتی بنا بر مصرف سال پایه است.

$$\text{شاخص قیمتی} = \frac{60 \times 12000000 + 120 \times 8000}{60 \times 3000000 + 120 \times 4000} = \frac{600 + 8}{150 + 4} = \frac{304}{177} \approx 4$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

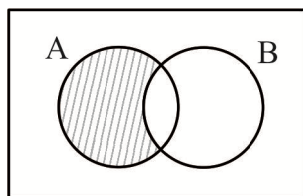
$$\text{شاخص پایه} = [(6 + 12) \times 0/4] = [7/2] = 7$$

۱۱۰. گزینه ۳ درست است.

چون داده‌های سری زمانی و تناوبی هستند که هر ۲۴ ساعت تکرار می‌شوند، پس در ساعت ۱ به مانند ساعت ۲۵ $1 + 24 = 25$ در ساعت ۹۹ به مانند $51 = 2 \times 24 - 99$ بوده و اختلاف آنها برابر $0/2 = 36/6 - 36/4$ است.

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

A و B مجموعه شرکت‌کننده در فوتبال و والیبال باشد.

$$n(A \cup B) = 32 - 8 = 24$$

$$n(B) = 15$$

$$n(A - B) = 24 - 15 = 9$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

احتمال اینکه هر ۵ نفر در روزهای متفاوت به دنیا آمده باشند برابر است با:

$$\frac{7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3}{7^5} = \frac{360}{16807} \Rightarrow P = 1 - \frac{360}{16807} = \frac{16447}{16807}$$

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{\binom{3}{2} \binom{4}{2} + \binom{3}{3} \binom{4}{1}}{\binom{7}{4}} = \frac{3 \times 6 + 1 \times 4}{7 \times 5} = \frac{22}{35}$$

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

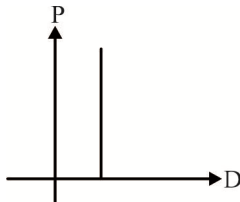
چون انتخاب هر کدام از زوج اعداد (۱ و ۲) و (۱ و ۵) و (۱ و ۸) و (۱ و ۴) و (۲ و ۷) و (۲ و ۶) و (۳ و ۹) و (۳ و ۵) و (۴ و ۸) و (۴ و ۷) و (۵ و ۹) و (۶ و ۸) و (۷ و ۸) مورد نظر است داریم:

$$P = \frac{12}{\binom{9}{2}} = \frac{1}{3}$$

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$P = \frac{\binom{3}{1} \times \binom{4}{1} + \binom{3}{1} \times \binom{5}{1} + \binom{4}{1} \times \binom{5}{1}}{\binom{12}{2}} = \frac{47}{6 \times 11} = \frac{47}{66}$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

انسولین کالایی است که شخصی مجبور به تهیه آن در هر قیمتی می‌باشد، پس نمودار آن به شکل مقابل است:

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

منحنی عرضه خطی با معادله $p = 0/1x + 100$ است.

$$350 = 0/1x + 100 \Rightarrow x = 2500$$

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

در انحصار فروش، فروشنده قیمت‌گذار و خریدار قیمت‌پذیر است هر چه اندازه آن بیشتر باشد، انحصار فروش بیشتر است.

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

الف) عاملی که باعث افزایش انگیزه تولید می‌شود افزایش قیمت است. ب) عاملی که بین عرضه و تقاضا باعث ایجاد هماهنگی می‌شود، قیمت است.

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

آمارهای سطح خانوار یا شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی در سطح خرد ارائه می‌شود.

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

$$GNP = 1450000000 + 14000 \times 120000 + 320 \times 24000000 + \frac{1}{4} \times 14000 \times 120000 =$$

$$2428000000$$

$$\text{سرانه GNP} = \frac{2428000000}{40000000} = 607$$

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

با علم به اینکه هر آنچه در کشور تولید شده و درآمدی کسب شده نهایتاً بین عوامل تولید تقسیم شده است، با جمع زدن همه اجزای آن (مزدها، سودها، اجاره‌ها)، درآمد همه بازیگران و فعالان اقتصادی داخلی یا ملی، تولید کل را محاسبه می‌کنیم. این روش را «روش درآمدی» می‌نامند.

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

$$x = \text{تولید سال چهار} \Rightarrow \frac{x - 1875}{1875} = \frac{1875 - 1500}{1500} = \frac{1}{4}$$

$$x = \frac{5 \times 1175}{4} = 2344$$

$$y = \text{تولید سال پنجم} \Rightarrow \frac{y - 2344}{2344} = \frac{1}{4} \Rightarrow y = 2930$$

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

جمع ارزش افزوده در مرحله آخر برابر $40000 = 80000 - 40000$ است.

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

اقتصاددانان در محاسبه شاخص‌های اقتصادی مثل میزان صادرات، واردات، مصرف و... به جای متغیرهای با قیمت‌های جاری (متغیرهای اسمی) از متغیرهای با قیمت ثابت (متغیرهای واقعی یا حقیقی) استفاده می‌کنند و به همه سیاست‌گذاران، اهالی رسانه و مردم توصیه می‌کنند که همیشه و به ویژه وقتی پای مقایسه‌ای در میان است، همه متغیرهای اقتصادی را به قیمت‌های ثابت محاسبه و در تحلیل‌ها وارد کنند؛ چرا که استفاده از متغیرهای اسمی به جای متغیرهای واقعی بسیار غلط‌انداز است.

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

الف) قبل از به وجود آمدن فناوری اجتماعی بسیار مهمی به نام پول، مبادلات به صورت کالا با کالا انجام می‌گرفت و هر کس کالاهای اضافه خود را با کالاهایی مبادله می‌کرد که بدان نیاز داشت. به این نوع از مبادله «تهاتر» می‌گویند.
ب) حجم کل پول موجود در کشور، نقدینگی آن جامعه به شمار می‌رود. قبل از شکل‌گیری خدمات نوین بانک، نقدینگی کل مساوی مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش (پس‌انداز خانگی) بود. اما با پیدایش پول‌های تحریری (چک) و اینکه بانک‌ها می‌توانستند شبه پول خلق کنند، حجم نقدینگی شامل پول و شبه پول شد.

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

از این مثال‌ها می‌توان چنین نتیجه گرفت که پول نتوانسته است ارزش خود را حفظ کند و به همین دلیل می‌گوییم قدرت خریدش را از دست داده است. واضح است که قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها در جامعه بستگی دارد؛ به بیان دیگر، هر چه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس. به همین دلیل تورم یکی از مشکلات اقتصادی است؛ چرا که باعث کاهش رفاه خانواده‌ها و ضرر پس‌اندازکنندگان می‌شود و قدرت خرید آنان را می‌کاهد.

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش:

افراد نیازهای گوناگونی دارند که با پرداخت پول، آنها را برطرف می‌کنند. بعضی نیازها هر روزه و بعضی در طول زمان پیش می‌آید و فرد همواره باید مقداری پول را برای رفع نیازهای آینده نزد خود نگهداری کند. علاوه بر هزینه‌های روزمره، برخی هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی نیز هست که در موقعیت‌های خاص پیش می‌آید. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند به عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند.

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

وسیله پرداخت در مبادلات:

افراد در مبادلات خود، پول را می‌پذیرند؛ زیرا می‌دانند که دیگران نیز هنگام فروش کالاها یا خدمات خود، آن را خواهند پذیرفت، که از وظایف پول است.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، «پشتوانه پول» به شمار می‌رود. زمانی که پول فلزی (طلا و نقره) رایج بود، پشتوانه پول همان طلا و نقره موجود در خود پول بود. پشتوانه پول کاغذی هم پول‌های فلزی و شمش‌های طلا و جواهراتی بود که نزد صراف یا بانک بود؛ اما امروزه پول‌های فلزی و کاغذی و تحریری و الکترونیکی که در دست افراد است، پشتوانه‌ای جز قدرت اقتصادی کشور ندارد.

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۶۰ و ۶۱ علوم و فنون (۱)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

وزن هر دو برابر است با: «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع»

ید	را	ب		دست	ز	گر	ک	نم	آ	ر	س	بر
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-
ید	را	س	س	غص	ک	نم	ز	دی	کا	ب	دست	
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-
نیست	نی	ل	ز	من	ل	ما	ک	را	لک	ف	ر	قد
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-
مد	حم	م	ل	U	ه	چُن	ی	رو	أب	دُ	ش	پی
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-
فع	مفتعلن			فاعلات			مفتعلن					

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

از / این / دل

با حذف همزه: آ / زین / دل

- - U

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

واژگان گزینه‌های یک تا سه در هر دو مصراع نسبت به هم سجع متوازن دارند اما در گزینه چهار واژگان دو مصراع نسبت به هم سجع متوازی دارند.

نکته: اگر همه واژگان دو مصراع نسبت به هم سجع متوازی داشته باشند و فقط یک یا دو واژه سجع متوازن داشته باشد نمی‌توان بیت را دارای آرایه ترصیع دانست.

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

در گزینه یک واژه کهن «مهتری» و آوردن دو حرف اضافه برای گروه متممی «کام شیر» از اختصاصات سبک خراسانی است.

در گزینه دو آمدن حرف اضافه «باز» که از واژگان کهن محسوب می‌شود بیانگر سبک خراسانی است.

در گزینه چهار نیز واژه کهن «انبان» خراسانی بودن سبک شعر را مطرح می‌کند.

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

گزینه چهار مربوط به ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

در گزینه سه خیال (غیر حسی) به چراغ (حسی) مانند شده است.

گزینه یک: «دشت به لوح زمردین با صحیفه‌ای از رخام که هر دو طرف تشبیه حسی هستند.»

گزینه دو: تشبیه در مردانت به مردان که هر دو حسی هستند.

گزینه چهار: باغ به بناگوش نیکوان که امور حسی هستند.

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

به صفحه ۱۳ علوم و فنون ادبی پایه دوازدهم رجوع کنید.

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

سه تابلوی مریم از میرزاده عشقی است.

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

بیت گزینه دو از عارف قزوینی است. به صفحات ۱۶ و ۱۷ کتاب دوازدهم رجوع کنید.

۱۴۱. گزینه ۱ درست است.

در گزینه یک پایه‌های آوایی همگی همسان و از بحر هزج با تکرار رکن «مفاعیلن» ساخته شده‌اند.

سایر گزینه‌ها: در گزینه دو «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع»، در گزینه ۳ «فاعلاتن مفاعلن فعْلن» و در گزینه چهار «مفاعلن فاعلن مفاعلن فعْلن» پایه‌های آوایی ناهمسان هستند.

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

با توجه به این که وزن شعر از تکرار پایه‌های آوایی «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ مفعولُن» ساخته شده گزینه یک درست است.

بیدار / شوای دیده / که اینم ن / توان بود / زین سیل / دمامم که / در این منز / ل خواب است

مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ مفعولُن مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ مفعولُن

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

علامات هجایی گزینه یک برابر است با " / ---U / -U-U / U--- "

مَح / بوس / پ / را / شُ / دَم / نِ / می / دا / نم

-	-	-	U		-	U	-	U		U	-	-
رم	یا	عی	نَ		مُ	دَ	دُز	نَ		کِ	نم	دا
-	-	-	U		U	-	U	U		U	-	-

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

در صورت سؤال و گزینه چهار مطابقت وزنی وجود دارد.

گوشم ه / مه بر قول / نی و نغمه / ای چنگ است / چشم ه / مه بر لعل / لب و گرد / ش جامست

مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ مفعولُن مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ مفعولُن

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

جان‌مایه شعر عصر بیداری آزادی‌خواهی و مسایل اجتماعی است و گزینه چهار این دو مهم را دارا نیست.

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

در عصر بیداری تسلط بر ادبیات کهن دیده نمی‌شود اما بقیه موارد در درس چهارم کتاب دوازدهم صفحات ۴۲ تا ۴۶ ذکر شده است.

۱۴۷. گزینه ۱ درست است.

در گزینه دو «شرنگ»، در گزینه سه «خدنگ» و در گزینه چهار گلشن و هزاران به جای باغ و بلبان واژگان کهن هستند.

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

در آثار عصر بیداری طنز سیاسی - اجتماعی دیده می‌شود.

۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

بیت گزینه دو مضمونی عاشقانه دارد اما گزینه‌های دیگر راجع به آزادی و زندانی بودن مبارزان است.

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

از ماه تا ماهی تلمیح به افسانه‌ای قدیمی دارد. ماه اوج کائنات و ماهی در این افسانه فرود هستی است و در این معنا متضاد هستند. «ماهی - ماهی» در دو مصراع معانی متفاوت دارند (ماه هستی، ماهی درون آب) و جناس همسان دارند. « ماه - ماهی» جناس ناهمسان دارند.

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

در همه گزینه‌ها به خرابی وطن و ظلم در آن اشاره می‌شود اما در گزینه دو به پایداری عشق نسبت به ممدوح اشاره شده‌است.

۱۵۲. گزینه ۲ درست است.

در همه گزینه‌ها شاعر در دوران پیری مبتلا به عشق شده است اما در گزینه دو مبتلا نشده و مورد نصیحت قرار گرفته است.

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

همه گزینه‌ها بر وزن «فاعلاتن / مفاعِلن / فَعْلَن» هستند.

گزینه چهار بر وزن «مفعولُ / فاعلاتُ / مفاعیلن» است.

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

در همه گزینه‌ها بر گذر سریع عمر اشاره می‌کند ولی در گزینه یک به بی‌اعتنایی و بی‌وفایی یار نسبت به عاشق تأکید دارد.

۱۵۵. گزینه ۳ درست است.

شاعر در گزینه یک تلمیح به داستان حضرت یوسف دارد و در گزینه چهار به داستان حضرت خضر و در گزینه دوم نیز مربوط به داستان حضرت سلیمان است.

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «وعده خدا» گزینه ۲: «وعده خدا با ما نبوده است» گزینه ۳: «گروه‌هایی از دشمن» نادرست هستند.

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دو چشم آفتاب پرست» - «بچرخد» گزینه ۲: «جهت‌های مختلف» گزینه ۴: «دو چشم آفتاب پرست» - «جهت‌های مختلف» - «حرکت کردن» - «بچرخد» نادرست هستند.

۱۵۸. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «شهرها روشن شود» گزینه ۳ «امیدی برای مردم است» گزینه ۴ «باکتری‌های» نادرست هستند.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

طبیعی (ص: طبیعی‌ای) - روغن (ص: روغنی)

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سرانجام پیشینیان را» با ساختار عربی تناسب ندارد گزینه ۲: «گردشگر» گزینه ۴: «داروهای بدون نسخه» نادرست هستند.

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تلمیذنا» - «یرسم» گزینه ۲: «تلمیذ الذکی مدرستنا» - «الزمل» گزینه ۴: «یرسم» - «صورة» نادرست هستند.

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

مفهوم گزینه ۴: منع حسادت است که با بیت روبرویش تناسب ندارد.

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مبني» گزینه ۳ «مصدره تعلیم» گزینه ۴: «لازم» نادرست هستند.

۱۶۴. گزینه ۴ درست است.

مجرور بالفتحة (ص: مجرور بالياء)

۱۶۵. گزینه ۲ درست است.

مَنْ (ص: مَن) . تَفْجِيرٍ (ص: تَفْجِيرُ)

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: الصَّيْدَلِيّ (ص: الصَّيْدَلِيَّة) گزینه ۳: حَرَارَةُ الْجَوِّ (ص: حَرَارَةُ الْجَسْمِ وَ الْجَوِّ) گزینه ۴: أُسُود (ص: أْبْيَض) نادرست هستند.

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مَعْلَمِي» گزینه ۲: «نَاجِحِينَ» گزینه ۳ «السَّائِحُونَ» نادرست هستند.

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «الْجَوَائِزُ» موصوف است ولی فاعل نیست. گزینه ۳ «هَذِهِ» فاعل است ولی موصوف یا مضاف نیست. گزینه ۴: «النَّاجِحُ» فاعل است ولی موصوف یا مضاف نیست.

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

توجه: ضمیر «هم» مبنی است.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

توجه: «لَكِنَّ» برای رفع ابهام و تکمیل جمله قبلش می‌آید در صورتی که در این گزینه جمله‌ای قبلش نیست.

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۱ صفحه ۶

در تاریخ نویسی نوین، جنبه‌های گوناگون حیات انسانی اعم از سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی بررسی می‌شود. انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و تاریخ بیداری به ویژه نقش مردم جلب کرد.

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

در عصر قاجار برخی از تاریخ نگاران سنتی در عین پایبندی به ساختار کلی تاریخ نویسی سنتی بعضی از ویژگی‌های این نوع از تاریخ نگاری را نقد کردند. خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسندگان تاریخ ذوالقرنین است. او به حقیقت نویسی و مختصر نویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد.

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۳

جنگ‌های ایران و روسیه در دوران پادشاهی فتحعلی شاه قاجار، توجه زمامداران و نخبگان ایران را به دنیای غرب جلب کرد. آنان با مقایسه وضعیت ایران و غرب در جست‌وجوی درک علل پیشرفت جوامع غربی و عقب ماندگی جامعه ایران برآمدند.

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۲۱ و ۲۲

سازمان اداری و دیوانی ایران در عصر افشاریه و زندیه تا حدودی به سبب حاکمیت عناصر ایلی، غلبه تفکر نظامی‌گری، بی‌ثباتی سیاسی و کوتاه بودن دوران استقرار سلسله‌های مذکور، اعتبار و قوت سابق را نداشت. پس باید در نظر بگیرد در اینجا خبری از بی‌ثباتی اقتصادی نیست و این گزینه ناصحیح است.

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۳۴

فتحعلی شاه در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود اما در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام ماند.

۱۷۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۳ صفحه ۴۲

دولت روسیه از زمان پتر کبیر، سیاست توسعه طلبانه‌ای را با هدف تسلط بر سرحدات شمالی ایران و عثمانی آغاز کرد. اقتدار نظامی نادرشاه و سپس آقامحمدخان مدت کوتاهی روس‌ها را وادار به عقب نشینی نمود اما در زمان حکومت فتحعلی شاه قاجار و پس از آنکه حاکم گرجستان خود را تحت حمایت دولت روسیه قرار داد، روس‌ها به منطقه قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند. این اقدام سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه به حساب می‌آید.

۱۷۷. گزینه ۳ درست است.

۴ صفحه ۴۹ و ۵۰

با پایان یافتن جنگ در اروپا و سرازیر شدن سیل کالاهای اروپایی، صنایع دستی ایران به تدریج رو به انحطاط رفت. بسیاری از اروپاییان که در این زمان از ایران دیدن کرده‌اند، از نابودی و ضعف مراکز قدیمی و پررونق صنایع دستی ایران مثل کاشان، اصفهان، شیراز، کرمان و یزد خبر داده‌اند. کالاهای اروپایی، به ویژه محصولات صنعتی انگلستان صدمات شدیدی به صنایع ایران وارد کردند.

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۰ سال دهم صفحه ۹۳

در روزگار مهرداد دوم، سفیرانی از سوی چین به ایران آمدند و در پی آن، روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد. در دوران همین پادشاه بود که اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۱ صفحه ۱۰۶

سپاه هخامنشی تا زمان داریوش یکم متکی بر واحدهای مختلف پیاده نظام بود که از قبایل، اقوام و ملل تابعه به آن پیوسته بودند. داریوش در زمینه نظامی و نوسازی سپاه نیز اقدام‌های مهمی انجام داد. او در زمینه نظامی، نیروی ویژه ده هزار نفری به نام سپاه جاویدان را تشکیل داد. این نیروی نظامی به این سبب جاویدان نامیده شد که هیچ گاه از شمار آنها کم نمی‌شد. هر گاه سرباز یا فرماندهی بازنشسته یا کشته می‌شد، به سرعت فرد جدیدی جایگزین او می‌شد. اعضای این سپاه، از میان جوانان برومند پارسی انتخاب می‌شدند و آموزش‌های ویژه می‌دیدند.

۱۸۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۱ سال دهم صفحه ۱۰۳

پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر اقدام به توسعه و تقویت تشکیلات اداری (دیوان سالاری) منسجم و منظمی کردند. در نتیجه این اقدام‌ها، از تعداد حکومت‌های موروثی محلی به طور محسوسی کاسته شد و مناطق مختلف کشور به ویژه نواحی جنوبی، مرکزی و غربی آن، تحت نظارت و سلطه مستقیم حکومت ساسانی قرار گرفت.

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۲ درست است.

درس ۲ صفحه ۳۷

در کشور ما، سلسله مراتب برنامه‌ریزی فضایی جغرافیایی به این شرح است: در رأس هرم، طرح جامع سرزمین و بعد از آن طرح کالبدی ملی و منطقه‌ای، که حد وسط برنامه کلان ملی با سطوح پایین‌تر است، قرار می‌گیرد.

۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۳۶

بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود. در این برنامه به منظور تحقق عدالت اجتماعی، از توسعه نامساوی و تمرکز ثروت و سرمایه در برخی مناطق و فقر و محرومیت در مناطق دیگر جلوگیری می‌شود. این به معنای عدالت در توسعه می‌باشد.

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

درس ۲ صفحه ۳۶

آمایش سرزمین، تنظیم رابطه انسان، فضای جغرافیایی و فعالیت است. آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها و تجهیزات و امکانات در سطح سرزمین.

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۳۳

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی نیز از جمله نهادهایی بود که در سال ۱۳۵۸ با هدف تأمین مسکن محرومان، به ویژه روستاییان، تشکیل شد. تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی از وظایف مهم بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است.

۱۸۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۲ صفحه ۲۹

برای به دست آوردن سرانه کافی است تا مساحت را به متر مربع تقسیم بر تعداد جمعیت بکنیم. در این سؤال از تقسیم 125000 بر 14500 به عدد $8/6$ می‌رسیم که همان گزینه دوم است.

۱۸۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۱ صفحه ۴

برخی تغییرات محیط پیرامون، مانند رویدادهای سیاسی یا تغییرات آب و هوایی نیز ممکن است موجب از دست رفتن موقعیت و اعتبار یک شهر یا انتقال آن به مکانی دیگر شود.

۱۸۷. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۶

متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیتی است و اگر جمعیت سکونتگاه به میزان معینی برسد، آن را شهر تلقی می‌کنند، اما این ملاک در نواحی مختلف دنیا متفاوت است. در برخی کشورهای اروپایی سکونتگاه‌هایی با بیشتر از 2000 نفر جمعیت، شهر محسوب می‌شوند اما در برخی کشورهای پر جمعیت آسیا، مانند چین و هند، روستاهایی با بیش از 30000 نفر جمعیت وجود دارند. به طور کلی شهرها از روستاها پر جمعیت‌ترند و تراکم جمعیت نیز در آنها بیشتر است.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۱۰

در سال ۱۹۵۰ میلادی فقط 30 درصد جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کردند؛ اما در سال 2014 میلادی 54 درصد جمعیت جهان ساکن شهرها بوده‌اند.

۱۸۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۳

موالید و مرگ و میر رشد طبیعی جمعیت را نشان می‌دهد که اگر مهاجرت را به آن اضافه و یا از آن کم کنیم رشد مطلق جمعیت را بدست خواهیم آورد.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

درس ۸ صفحه ۷۱

در دوره صفویه، زندگی، افشاریه و قاجار عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه. در دوره قاجار ایران به چهار ایالت و دوازده ولایت تقسیم می‌شد: این ایالت‌ها عبارت بودند از: آذربایجان، کرمان و بلوچستان، فارس و بنادر، خراسان و سیستان

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

- بازتولید هویت اجتماعی از طریق جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی انجام می‌شود.
- تبلیغ و اقناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

۱۹۲. گزینه ۳ درست است.

عضویت در جهان اجتماعی، همواره با نظارت و کنترل اجتماعی همراه است و صرفاً به این توصیه بسنده نمی‌شود که: من آنچه شرط بلاغ است با تو می‌گویم

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

عبارت دوم: در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

باز بودن راه تحرک اجتماعی به معنای امکان دسترسی افراد محروم و کمتر برخوردار جامعه، به موقعیت‌های اجتماعی بالاتر است.

۱۹۵. گزینه ۴ درست است.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، در برابر انواع هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار است، مقاومت می‌کند. هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آنها مهم باشد، دوام می‌آورد. هر گاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آنها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.

۱۹۷. گزینه ۴ درست است.

تعارض فرهنگی در صورت تداوم با تردید در عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان را می‌سازند به (تزلزل فرهنگی) منجر شده و در جایی که توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی وجود ندارد (بحران هویت) ایجاد شده و اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود. در آن صورت تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند و به صورت تحولات فرهنگی در می‌آیند و جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

۱۹۹. گزینه ۱ درست است.

هنگامی که جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی داشته باشند در ذخیره دانش آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد، مثلاً جهان متجدد فقط علم تجربی را دانش علمی می‌دانست و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کرد. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آنها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود.

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

علوم اجتماعی نیز با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را

پیش‌بینی کنند. البته به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

۲۰۱. گزینه ۲ درست است.

علوم اجتماعی، ظرفیت داورى دربارهٔ ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آنها را دارند. علوم اجتماعی با داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

۲۰۲. گزینه ۱ درست است.

ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود.

۲۰۳. گزینه ۳ درست است.

- نظام اجتماعی، یک ساختار اجتماعی پویاست.

- تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را هم تغییر می‌گویند.

- بی‌نظمی در زندگی روزمره بیشتر به چشم می‌خورد و نظم از نظر پنهان می‌ماند.

۲۰۴. گزینه ۴ درست است.

هدف جامعه‌شناسی تبیینی پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است.

۲۰۵. گزینه ۲ درست است.

در جامعه‌شناسی تبیینی، روش مطالعهٔ طبیعت و جامعه یکسان دانسته می‌شود.

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۲ درست است.

در سایر گزینه‌ها می‌توان آنها را به دو قضیه فرو کاست. در گزینه ۲ فقط یک قضیه وجود دارد. من نگویم «من گوینده نیستم». درس ۶ صفحه ۵۷

۲۰۷. گزینه ۱ درست است.

در قضیه اول دوری (دور شده) محمول است. (رد گزینه ۲) قضیه اول شخصیه است. (رد گزینه ۳) موضوع در قضیه اول ته (تو) است. (رد گزینه ۴) درس ۶ صفحه ۵۸

۲۰۸. گزینه ۳ درست است.

رابطه تضاد را می‌توان به اختلاف دو نفری تشبیه کرد که حاضر نیستند با هم در جایی باشند. اما نبودن یک طرف این منازعه به معنای بودن طرف دیگر نیست. درس ۷ صفحه ۶۴

۲۰۹. گزینه ۱ درست است.

بین دو قضیه به صورت مستقیم رابطه‌ای برقرار نیست. تداخل قضیه اول می‌شود «برخی الف ب است. (صادق)» قضیه به دست آمده با «برخی ب الف است» رابطه عکس دارد. چون اصل صادق است عکس آن هم صادق می‌شود. درس ۷ صفحه ۶۷

۲۱۰. گزینه ۱ درست است.

از دو مقدمه سالبه نتیجه‌گیری حاصل نمی‌شود. (رد گزینه ۲ و ۴) گزینه ۳ حد وسط در هر دو مقدمه منفی می‌شود پس نامعتبر است. درس ۸ صفحه ۷۷

۲۱۱. گزینه ۴ درست است.

نتیجه این قیاس می‌شود «هیچ الف ج نیست.» چون قیاسی معتبر است پس نتیجه آن صادق است. در تضاد اگر قضیه اصل صادق باشد متضادش حتماً کاذب است. (رد گزینه ۱) در تناقض اگر یک قضیه صادق باشد متناقض آن کاذب است. (رد گزینه ۲) اگر قضیه صادق باشد عکس آن هم صادق است ولی متناقض این عکس کاذب می‌شود. (رد گزینه ۳) اگر قضیه‌ای کلی صادق باشد جزئی آن هم صادق است. درس ۷ و ۸ صفحه ۶۳ تا ۶۷ و صفحه ۷۷

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

مفهوم اتفاق در صورت سؤال به معنای هیچ یک از معانی اتفاق در کتاب درسی نیست. اتفاق در این جا، معنای همراه بودن و با یکدیگر بودن است. درس ۴ صفحه ۲۱ و ۲۲

۲۱۳. گزینه ۲ درست است.

کودک با استفاده از کلمه «این» و «آن» نشان می‌دهد که به وجود حیوانات پی برده است و می‌داند که آنها موجودند اما از «ماهیت» و «چیستی» آنها آگاه نیست. او می‌خواهد این موجودات را بشناسد و از چیستی‌شان آگاه شود؛ هر چند این آگاهی کامل نباشد. درس ۱ صفحه ۳

۲۱۴. گزینه ۲ درست است.

برخی از مردم که از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند، گاهی فکر می‌کنند که در برخی موارد، در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است و بر این اساس می‌پندارند، میان علت و معلول، رابطه ضروری وجود ندارد. درس ۴ صفحه ۲۴

۲۱۵. گزینه ۴ درست است.

ممکن‌الوجودها چون ماهیاتی هستند که ذاتاً ممکن می‌باشند، پس فرض ممکن‌الوجود بالغیر وجود ندارد. (رد گزینه ۱) موجودات عالم یا واجب‌الوجود بالذات هستند که می‌شود خداوند (رد گزینه ۲) یا واجب‌الوجود بالغیر هستند که شامل بقیه موجودات می‌شود (رد گزینه ۳). ماهیاتی که امکان تحققشان در آینده وجود دارد ممتنع‌الوجود بالذات نیستند. پس ممتنع‌الوجود بالغیر می‌شود. درس ۲ صفحه ۱۲

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

تشخیص دادن یک شیء یعنی تردید در ماهیت آن ولی در اصل وجود داشتن یک شیء شک نداریم. وجود وجه مشترک موجودات و ماهیت وجه اختصاصی آنها است. درس ۱ صفحه ۷ (به کار بندیم)

۲۱۷. گزینه ۳ درست است.

اگر این حمل وجوبی باشد قضیه صادق خواهد بود (رد گزینه ۲) اگر امتناعی باشد کاذب خواهد بود (رد گزینه ۱ و ۴) در صورتی که رابطه موضوع و محمول امکانی باشد حمل محمول بر موضوع می‌تواند گزاره‌ای صادق بسازد یا کاذب. درس ۲ صفحه ۹ و ۱۰

۲۱۸. گزینه ۱ درست است.

دکارت معتقد است درک رابطه علیت نیاز به تجربه و آموزش ندارد ولی یافتن مصداق‌های علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است. ابن‌سینا هم مانند هیوم معتقد است که پی بردن به رابطه علیت از طریق تجربه امکان‌پذیر نیست. درس ۳ صفحه ۱۵ تا ۱۷

۲۱۹. گزینه ۱ درست است.

فارابی و پس از آن ابن‌سینا به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه‌ای کردند. آکوئیناس فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری کرد که متکی بر دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی «ابن‌رشد» بود. درس ۱ صفحه ۴ و ۷

۲۲۰. گزینه ۲ درست است.

از نظر فلاسفه مسلمان اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید؛ زیرا دانشمندان علوم طبیعی به دلیل پذیرفتن اصل علیت دست به تجربه می‌زنند تا علل حوادث را پیدا کنند. درس ۳ صفحه ۱۷

روان‌شناسی

۲۲۱. گزینه ۴ درست است.

روش خرد کردن مسئله مهارت حل مسئله را افزایش می‌دهد، نمونه‌ای از پیش‌بینی است.

۲۲۲. گزینه ۱ درست است.

واژه فرایندهای ذهنی، به دلیل عدم مشاهده مستقیم بسیاری از رفتارها و تأکید بر کنش‌های انسانی، در تعریف روان‌شناسی لحاظ شد.

۲۲۳. گزینه ۲ درست است.

وراثت نقش تعیین کننده‌ای در رسش یا آمادگی زیستی افراد برای تغییرات دارد.

۲۲۴. گزینه ۴ درست است.

از لحاظ رشد جسمانی به طور میانگین، کودک در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود.

۲۲۵. گزینه ۳ درست است.

تغییراتی که بر توانایی تولید مثل تأثیر می‌گذارند را ویژگی‌های جنسی اولیه می‌نامند.

۲۲۶. گزینه ۴ درست است.

- انسان موجودی اجتماعی است و از بودن با دیگران لذت می‌برد. آگاهی انسان از این ویژگی مهم در فرایند رشد، به تدریج حاصل می‌شود و او را اجتماعی‌تر می‌کند.

۲۲۷. گزینه ۲ درست است.

- وقتی می‌خواهید خودکار بخرید، میان آن همه خودکار در فروشگاه، خودکاری را انتخاب می‌کنید که قبلاً با نام تجاری آن آشنا شده‌اید. روان‌شناسان به این پدیده آماده‌سازی می‌گویند.

۲۲۸. گزینه ۲ درست است.

- روان‌شناسان به ادراک پدیده‌های بدون احساس، توهم گویند.

۲۲۹. گزینه ۲ درست است.

- آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.

- خوگیری آفت تمرکز است.

- عوامل ایجاد تمرکز: ۱- تغییرات درونی محرک ۲- درگیری و انگیزتگی ذهنی

۲۳۰. گزینه ۱ صحیح است.

- در تکمیل، ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم.

- ما معمولاً تمایل داریم اشیای را براساس شباهت آنها در یک مقوله طبقه‌بندی کنیم.

- ادراک یک شکل تحت تأثیر زمینه آن است.

۲۳۱. گزینه ۴ درست است.

ادراک، فرایندی که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازشناسی و به آنها معنا می‌بخشیم.

۲۳۲. گزینه ۴ درست است.

تحریک هر یک از گیرنده‌های حسی تابع شدت محرک است.

۲۳۳. گزینه ۱ درست است.

همیشه باید برای مقابله با زلزله آمادگی داشته باشید. در این مثال منتظر وقوع یک رویداد هستیم، ولی نمی‌دانیم چه زمانی به وقوع خواهد پیوست. آیا مردم اهمیت زلزله را نمی‌دانند؟ در پاسخ باید بگوییم می‌دانند اما چون خسته می‌شوند بعد از چند روز گوش به زنگی آن را رها می‌کنند.

۲۳۴. گزینه ۳ درست است.

یکنواختی و ثبات نسبی و آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه از عوامل خوگیری و موانع تمرکز می‌باشد.

۲۳۵. گزینه ۲ درست است.

در جست‌وجو به دنبال یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی هستیم.